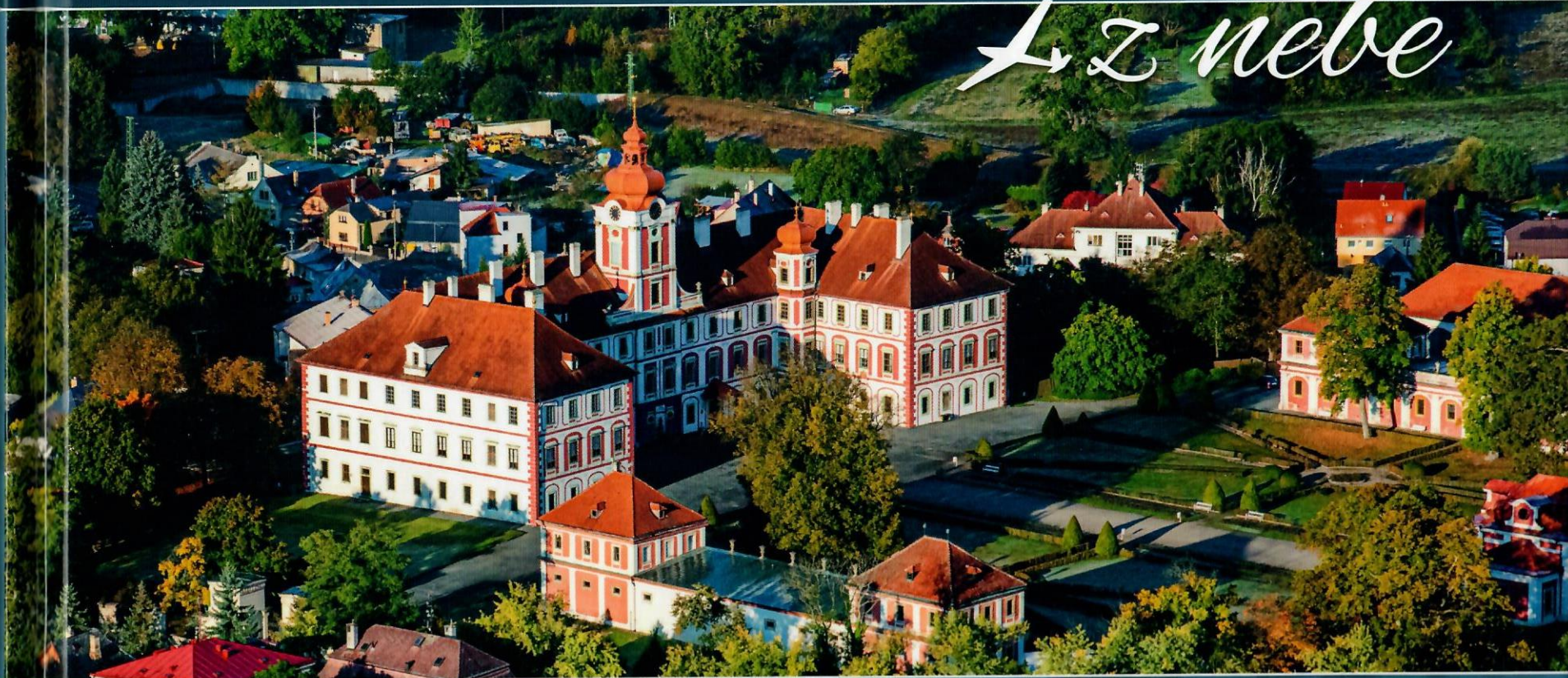

Mnichovo Hradiště
and Its Surroundings from Heaven

MNICHOVO HRADIŠTĚ A OKOLÍ

↳ Z nebe

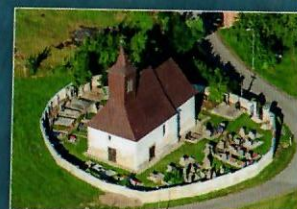
Milan Paprčka
Matúš Krajňák

CREATIVE
BUSINESS STUDIO

Když se řekne Český ráj, zaplesá srdce nejednoho turisty, horolezce či romantika. Prolétněte se nad tímto nádherným kusem české země. Zjistíte, že ptákům a letcům máme co závidět.

Many a tourist, rock climber or romantic gets excited when they hear the words Bohemian Paradise. Fly above this beautiful part of the Czech Republic. You will see that there is a lot to be jealous about when it comes to both birds and pilots.

Nejvíce leteckých knih v ČR

MIX
Papír | Podporujeme zodpovědné lesnictví
Paper | Supporting responsible forestry
FSC® C010798

ISBN: 978-80-88427-23-0

9 788088 427230

ŽĎÁR

Uprostřed kraje jako stvořeného pro turistiku, cykloturistiku, horolezectví i odpočinek leží obec Žďár i s osadami Břehy, Doubrava, Příhrazy, Skokovy a Žehrov. Pojmenování některých z nich nejspíš souvisí s vypalováním lesa za účelem získávání zemědělské půdy.

Názvy vesnic Žďár a Žehrov přímo odkazují na způsob jejich vzniku. Žďáření totiž znamená vypalování lesa za účelem získání zemědělské půdy. Vesnice vyrostly v místech hlubokých lesů, po jejich vymýcení měly vsi vždy zemědělský charakter. Nikdy se už nejspíš nedozvíme, kdo vznik Žďáru inicioval. Jisté je, že rozložení domů podél cesty bez středověké návsi je typickým znakem kolonizačních vesnic. V minulosti život obce velmi ovlivnila prusko-rakouská válka. Ve vsi byly ubytovány rakouské zásobovací oddíly, za nimiž přišla pěchota a jízda. Vojáci bydleli po místních staveních. Když se přiblížila pruská armáda, místní lidé utekli do lesů a do Příhraszkých skal. Padlým spoluobčanům byl vybudován pomník u myslivny Panny Marie, kde byli v zahradě společně pochováni. Z dalších pamětihodností a významných staveb stojí za zmínku kaple vysvěcená roku 1904. O její stavbě se rozhodlo v den 50. výročí nástupu Františka Josefa I. na trůn. Chráněnou památkou je kovárna – patrová roubená stavba soboteckého typu, která se dodnes zachovala v původním stavu i s veškerým vybavením. Významnou roli v životě

obce hrály a stále hrají různé spolky, sportovní kluby i divadlo. Počátky ochotnického divadla ve Žďáře sahají až do 80. let 19. století. Každým rokem se konalo dětské představení žáků místní školy, brzy se k nim přidali také dospělí herci, kteří každý rok uvedli jednu až dvě hry. Místní se na sledování divadelních her vždy rádi scházeli, stejně tak jako se i dnes rádi setkávají při různých sportovních a kulturních příležitostech. Žďár byl dokonce jednou z posledních vesnic v širokém okolí, kde se dodržovala středověká tradice obchůzek mikulášského průvodu. S Mikulášem kromě dnes známých čertů chodili čtyři andělé, mnich františkán, žid, kominík, jezdec na brně a další chasa. Jeden člověk vždy vybíral do pokladničky peněžní dárky. Tento průvod bylo v obci možné potkat ještě v prosinci roku 1900. Ani dnes se ovšem nezapomíná na staré tradice. Slaví se posvícení, pálí se čarodějnice, vesnicí obchází Barborky. Velmi neobvyklou akcí je recesistické slavení prvního máje. Polovina z celkového počtu 1430 obyvatel žije v osadě Doubrava, kde se rychle rozvíjí výstavba i díky dobrému dopravnímu spojení. Sídli zde obecní úřad,

lékařka i mateřská školka. Základní škola pro první až pátý ročník ve Žďáře byla založena již v roce 1886, původní budova byla nedávno zrekonstruována a rozšířena. Osada Žehrov, kde kdysi stával i svobodný mlýn, je známá svou oborou. Její vznik sychrovská zámecká kronika datuje až do roku 1829. Od té doby existuje nepřetržitě dodnes a jsou v ní chováni především mufloni. Roku 1822 se v Žehrově narodil malíř Josef Žák, proslulý svými portréty a také náboženskými a historickými obrazy. Jsou zachovány v muzeích v Turnově a Mladé Boleslavi a v kostele v Katusicích. Není se čemu divit, že místní kraj vždy lákal i další umělce a návštěvníky. Obec leží na území chráněné krajinné oblasti Český ráj a může být ideálním východiskem k řadě zajímavých výletů do přírody i za historickými památkami. Stačí jen vnímat okolní krásu a nechat se unášet. Další součástí obce byl původně zemanský statek Arnoštice. Velká část jemu patřících pozemků byla zalesněna, čímž roku 1868 vznikla bažantnice. Břehy byly coby Břehyryje majetkem cisterciáckého kláštera Hradiště, v jehož úrbáři jsou zmiňovány už kolem roku 1400. Kvůli sporu

o místní faru se v minulosti hradištský opat Matěj údajně vypravil až do Říma. Příhrazy podle písemných pramenů vznikly až v 18. století a jejich zakladatelem byl hrabě Breda. Ten sice osadu nazval Malé Zásadky, vžil se ovšem název Příhrazy ve významu příhrazí. Archeologické nálezy dokazují, že se zde bydlelo již ve 13. století. Poté ovšem vesnice zřejmě zanikla a později byla znovu obnovena. Vždy sice byla a je malou osadou čítající asi dvě desítky obytných domů, přesto je vyhledávaným a známým místem. Důvodem je bezprostřední blízkost pískovcových skal, které jsou chráněnou přírodní rezervací. Svou malebností lákaly již v 19. století, kde můžeme hledat počátek zájmu o tuto turisticky zajímavou lokalitu. Ve Skokovách v minulosti fungovaly rašelinné lázně. V původní lázeňské budově byl poté zřízen domov pro řecké a později české děti.

Obec Žďár
 Žďár-Břehy 20, 294 11 Loukov
 tel.: +420 602 136 242
 starosta@obec-zdar.eu
 www.obec-zdar.eu

The village of Žďár and its osada Břehy, Doubrava, Příhrazy, and Žehrov lie amidst a region not known for hiking, bike touring and rock climbing. The names of the places most likely refer to forest burning used to obtain farmland.
The names of Žďár and Žehrov directly refer to their origins. 'Žďáření' means forest burning used to obtain farmland. The villages grew up in deep forests used to be; they were always small villages after the forests had been cleared. We will never know who initiated the founding of Žďár. However, it is clear that its layout along the road without a medieval village is a typical sign of village colonisation. The Austrian war had a huge impact on the region in the past. The Austrian supply units, for example, infantry and cavalry stayed in the village. The local farmers lived in the local farmhouses. When the Austrian army was approaching, the locals ran into the forests and the Příhrazy rocks. A memorial in the village, dedicated to the Virgin Mary, was erected in the hunter's lodge where they were buried. The most important landmarks and buildings that are mentioned include the chapel consecrated to the Virgin Mary.

« Protáhlá podoba půdorysu Žďáru dokládá založení obce během kolonizace ve 14. století
The elongated layout of Žďár documents that it was founded during colonisation in the fourteenth century
Milan Paprčka | Matuš Krajňák 2018

▲ Od roku 1904 je její ozdobou novogotická kaple Navštívení Panny Marie
The Neo-Gothic Chapel of the Visitation of the Virgin Mary was built in 1904
Milan Paprčka | Matuš Krajňák 2018